

ת"א-יפו, י"ד בסיוון תשע"ט
17.6.2019

לכבוד:
מנהלי בתי הספר
מדריכים, רכזי מקצוע ומורים לספרדית
שלום רב,

חוזר מפמ"ר ספרדית לשנה"ל תש"ף

רציונל

לימוד השפה הספרדית נלמד בגישה התקשורתית, ונושאי הלימוד כוללים את כל מיומנויות השפה: קריאה, כתיבה, האזנה ודיבור, עם דגש על **השפה הדבורה**. כמו כן, יש להעמיק ולהרחיב את לימוד **אוצר המילים**. כהכנה לשנת הלימודים תשפ"א יש לחשוף את התלמידים לטקסטים מגוונים. כמו כן יש להקדיש זמן לתכנים תרבותיים והיסטוריים.

הנושאים בחוזר:

עמוד	נושא	
2	דברי פתיחה	1
3	מידע על מבחן הבגרות	2
3	א. במסגרת הבית ספרית	
6	ב. תלמידים בודדים, משנה ותלמידים אקסטרנים	
8	תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה	3
9	ארגון הלמידה	4
10	פיתוח מקצועי	6
10	אירועים צפויים	7
11	חידושים במקצוע	8

בברכת שנה פוריה

סאלי גולדפר צ'רניצקי

העתק:
ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
גב' דליה פניג, סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
מר' משה זעפרני, מנהל אגף א' שפות
גב' דסי בארי, מנהלת אגף א' לחינוך על יסודי
מר' דויד גל, מנהל אגף בכיר הבחינות

1. דברי פתיחה

במשך מאות שנים הוגדרה האנאלפביתיות כחיסרון ביכולת הקריאה וביכולת הכתיבה. גרג רוברטס טוען: "מונולינגואליזם הוא האנאלפביתיות של המאה ה-21, מכיוון שחשיבות לימוד שפה זרה או שנייה כיום פותחת אופקים חדשים בעולם התעסוקתי והמקצועי ומרחיבה את הקשרים החברתיים". כלומר, שליטה רק בשפת האם היא מכשול להשתלבות בהצלחה בשוק העבודה. על כן משיקולים כלכליים שליטה בשפה נוספת הינה הכרחית כמומנות נוספת בעבודה.

כבר כמה עשרות שנים שאנו מלמדים ספרדית במערכת החינוך בישראל. כיום הביקוש ללימוד ספרדית הוא רב בשל צרכים בינלאומיים ובשל האינטרס של התלמידים, של ההורים ושל מנהלי בתי"ס הרואים בספרדית הזדמנות להצליח במישורים שונים. כלומר מי שלומד ספרדית בנוסף להנאה מללמוד משהו אהוב, מגלה גם כן שהספרדית היא השפה השנייה המדוברת והנפוצה בעולם. בארה"ב הספרדית היא השפה השנייה המדוברת לאחר האנגלית.

לימוד ספרדית חושף את הלומד לתרבויות עשירות ומגוונות בעלות השפעה עולמית בכל התחומים. בתחום הספרותי סופרים ומשוררים בעלי שם עולמי וחתני פרסי נובל הפיצו את השפה הספרדית באופן אוניברסלי.

השפעת הספרדית באה לידי ביטוי בעולם הקולנוע, הציור והפיסול ע"י אומנים בעלי יוזמות ייחודיות שפורצים את הדרך לדורות הבאים.

אנו פונים אליכם, תלמידים יקרים, להגיע ולהתנסות בחוויה של שיעורים מגוונים. צוות המורים לספרדית מוכשר ומעודכן בעולם העידן הטכנולוגי המשלב תכנים מעניינים ומאתגרים לעשייה מרתקת ופורייה בהחלט. אנו מזמינים אתכם לצאת אתנו למסע בעולם שבו תמצאו את מקומכם, ומעבר לכך תשיגו את חלומותיכם באווירה לימודית ייחודית במינה.

בהצלחה!

סאלי גולדפר צ'רניצקי

2. מידע על בחינות הבגרות

א. במסגרת הבית ספרית

2.1 בגרות חיצוני בע"פ- 60% ברמת 5 יחידות.

סמל שאלון 579385

מטרות הבחינה

התלמידים נבחנים בידע ותוכן ברמה של 5 יח"ל אשר מקבילה לרמת B2/B1MCER שרכשו בבית הספר באופן ספירלי רב-שנתי

המועמדים נבחנים בארבע המיומנויות הבאות.

1. הבנת הנקרא/הבנת הנקרא-נצפה.

2. הבנת הנשמע.

3. הבעה בעל פה.

4. הבעה בכתב.

החל משנת תשע"ו, מבנה בחינת הבגרות השתנה ומתקיימת בחינה חיצונית אחת אשר מהווה 60% מהציון.

הבחינה החיצונית נערך בעל פה, במשך 40 דקות לתלמיד, התוצאות נרשמות במחוו [מחוו](#) ע"י הבוחן שכולל:

חלק א' – הבנת הנקרא (19 דקות)

הקראה של טקסט בנושאים שנלמדו (ספרות, עיתונות, אקלים, תיירות, תרבות הפנאי, קולינריה, ועוד).

קטע הטקסט הוא בלתי מוכר (Unseen).

אורך הטקסט 150-200 מילים ברמת חמש יח"ל.
יכנו 10-15 טקסטים שונים מהם יבחר הבוחן טקסט אחד לכל נבחן.
הועלו הצעות לטקסטים מגוונים: טקסט שבו חסרות מילים וצריך להתאים מילים מתוך בנק מילים;
סיפור ואחריו משפטי נכון-לא נכון (שעל הנבחן להקריא ולענות); תקצירי סרטים שצריך להתאים להם
את שמות הסרטים; מודעות דרושים באינטרנט (צריך להתאים בין המודעה למחפש ה"שירות").
שלוש שאלות על הטקסט
סה"כ ניקוד על חלק זה 30%

חלק ב' - טקסטים ספרותיים (6 דקות)

מבוסס על תמונה, התלמיד מדבר על אחד מהטקסטים הספרותיים שלמד במגמה, הוא
צריך לציין:
שם היצירה, מכותב, פרטים על העיר איפה המכותב נולד, מסר והערכים של הטקסט, ודאה אישית
סה"כ ניקוד על חלק זה 20%

חלק ג' - דקדוק ומענה בכתב (5 דקות)

חלק זה יכלול קריאת טקסט קצר וכתובת תגובה ל: הודעת , e-mail, SMS מברק, בלוג או כד'
בהערכה יש להתייחס להבנת הנקרא, לשטף הכתיבה, לשימוש באוצר מילים מתאים ונכון, ולתוכן
התגובה.
סה"כ ניקוד על חלק זה 15%

חלק ד': הצגה עצמית (3 דקות)

10% מהציון הכולל
דו שיח חופשי -דגש על שטף דיבור, שימוש באוצר מילים, הגייה, מבנה משפט ועוד.
סה"כ ניקוד על חלק זה 10%.

חלק ה': הצגת הפרויקט (7 דקות)

עבודה שהוכנה לאורך תהליך הלמידה: עבודה על נושאים מגוונים, כגון: הסביבה בה אני חי, מסעות, מנהגים ומסורות, רב תרבותיות, תרבות הפנאי, השתתפות פעילה בפרויקטים ייחודיים של המגמה (תחרויות כתיבה, בתי ספר תאומים, ועוד)
סה"כ ניקוד על חלק זה 25%

תנאי קדם לחלק זה: דו"ח פרויקט חתום על ידי המורה המתעד את התקדמות התלמיד במהלך תהליך הלימודים בכיתה י"א בפרזנטציה של הפרויקט; (הערכה על פי מחוון שייסר מהפיקוח למורה).

2.2 הערכה הבית ספרית – 40%

סמל שאלון 579283

ההערכה הבית ספרית מהווה 40% מהציון ומורכב מפרויקט, מבחנים וכדומה.

המלצות למורים ולמנהלי בתי הספר

* התלמידים ילמדו את השפה בגישה התקשורתית. הגישה התקשורתית שמה דגש בראש ובראשונה על תקשורת והעברת מסרים. לפי גישה זו, מבנה השפה אינו הנושא העיקרי של השיעור, אלא נלמד לצרכים תקשורתיים.

* במהלך הלימוד יפותחו ארבע מיומנויות השפה: הבנת הנשמע, הבעה בעל פה, קריאה והבנת הנקרא/הבנת הנקרא-נצפה, והבעה בכתב, אך הדגש יושם על דיבור, האזנה וקריאה, וזאת כדי לשפר את היכולות התקשורתיות בשפה.

* נושאי הלימוד יתבססו על התכנים שנלמדו בכיתה על פי ההנחיות המפורטות בתכנית הלימודים.

* הכלים המומלצים להערכת תהליך למידת תחום התוכן, הכולל תרבות, ספרות, שפה ועוד, תוך כדי שימוש בכלים מתקשבים להלן:

- מבחן באישור מפמ"ר במחצית השנייה של כיתה י"ב : צוותי מורים ירכיבו מבחנים באישור מפמ"ר כחלק מההערכה הפנימית. מבחנים אלו יעברו לאישור המפמ"ר לפני הבחנות התלמידים.

- הכתבות, בחנים ומבחנים

- מטלות ביצוע/משימות אותנטיות ורלוונטיות

- תלקיט (פורטפוליו) כתוב או דיגיטלי

- עבודת חקר/מיזם/פרויקט

ב. תלמידים בודדים, משנה ותלמידים אקסטרנים

תלמידים בודדים ותלמידי משנה אינם נדרשים להירשם דרך הפיקוח אלא דרך רכזי הבגרויות בבתי הספר בלבד

הרישום יעשה במערכת הבית ספרית ללא הגשת ציון מגן.

2.3 • 3 יחידות לימוד-60%

- **סמל שאלון 579382**

- משך הבחינה שלוש שעות

- חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-ספרדי, ספרדי-עברי מילון אלקטרוני (לזכאים)

- תלמידים יקבלו העתק של שירים מתוך רשימת היצירות שנלמדו, ע"י הבוחן

- הנחיות ומבחן משנת הלימודים החולפת נמצאים באתר.

2.3.1 שאלות בבגרות

2.3.1 שאלות עומ"ר

הטמעת פריטי בחינות מקדמי חשיבה ושאלות העמ"ר ערך, מעורבות, רלוונטיות בבחינות החיצוניות. החל משנת הלימודים תשע"ז, ברוב בחינות הבגרות היו שאלות שהן שאלות חשיבה מסדר גבוה

הנוגעות לחיי הלומדים או עוסקות בערכים מתוך תכנית הלימודים של תחום הדעת, בהיקף של עד 5 נקודות. בבחינת הבגרות בהן קיימות שאלות מסוג זה – הורחב היקפן באופן מדוד תוך דיאלוג עם המורים. דג' לשאלות אלו בשאלון 579382:

א- בחר שתי תמונות ותאר בהרחבה כיצד כל אחת מהן מתקשרת ליצירה ספרותית שלמדת.

ב- פרט בהרחבה מהו המסר של כל אחת מהיצירות אליהן התייחסת בסעיף הקודם.

ראה פרסום [מבחני בגרות](#) באתר המקצוע.

2.3.2 שאלות עם יצירת משולבת

כתיבה משולבת המאפשרת לתלמיד להבין טקסטים ספרותיים ולהביע בכתב את השילוב ביניהם באמצעות יצירה חדשה כגון: דו שיח בין שתי דמויות מיצירות שונות, חיבור בין תפאורות שונות המהווה למידה משמעותית וחוויתית לתלמיד.

• 2.4 2 יחידות לימוד 40%

- **סמל שאלון 579282**
- משך הבחינה שעתיים וחצי.
- אין חומר עזר.
- הנחיות ומבחן משנת הלימודים החולפת נמצאים באתר.
- על ביה"ס לצלם את הבחינה עבור הנבחנים + חומר עזר מותר בשימוש.
- החל מהשנה, על התלמיד **לענות על השאלון** (ולא במחברת כמו שהיה עד כה).
- הבחינה תימסר לנבחנים עם שעת התחלת הבחינה.

3 תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה

תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון חשוב ומשמעותי ללמידה.

התיק מציג את כלל תוכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות גיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים. תיק תוכניות לימודים כולל את:

1. הידע הנדרש על פי תוכנית הלימודים.

2. המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות).

3. הערכים המרכזיים בתחומי הדעת השונים. בנוסף, התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית. התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-21.

4 ארגון הלמידה

בחט"ב הביניים לימודי הספרדית הן בחירה בנוסף לשפות החובה. מסגרת הזמן המומלצת ללימוד השפה הספרדית ע"פ שכבת גיל היא כדלקמן:

חטיבת הביניים

מס' שעות הלימוד המומלץ	כיתה
3-2 ש"ש	ז'
3-2 ש"ש	ח'
3-2 ש"ש	ט'

תיכון

מס' שעות הלימוד המומלץ	כיתה
15 ש"ש ל-5 יחידות	י"א-י"ב

5. פיתוח מקצועי

לאחר שילובם של המורים בהוראת תחום הדעת, יש חשיבות רבה להשתתפותם בקביעות בתהליכי פיתוח מקצועי בספרדית כדי להתעדכן בהדגשים ובחידושים של הוראת ולמידת המקצוע בכלל העולם ובישראל בפרט. במהלך כל שנת לימודים מתקיימות מגוון השתלמויות ארציות, ובהן השתלמויות מקוונות למורים בתחילת דרכם ולמורים ותיקים, השתלמויות להטמעת אמצעים דיגיטליים בהוראה בבתי הספר ועוד. פירוט ההשתלמויות ועדכון הפרטים מתפרסמים [באתר המקצוע](#)

6. אירועים צפויים

השנה ובפעם ה-13 הפיקוח על הוראת הספרדית יחד עם צוות המורים, התלמידים הלומדים את המקצוע ובתי הספר שבהם קיימים לימודים בספרדית מארגנים אירוע מרגש ומרתק שכולל טקס להענקת פרסים לתלמידים הזוכים בקטגוריות שונות שהשתתפו בתחרות.

בטקס הענקת הפרסים נוכחים נציגים משגרירויות של מדינות אמל"ט, הקריביים וממלכת ספרד בישראל הנותנים לנו את הכבוד לארח אותם ולחזק את קשרי התרבות שהספרדית היא חלק בלתי נפרד מהן. השנה הטקס יתקיים ביום חמישי ה-27.2.2020 בבי"ס עירוני ג ע"ש מוטה גור, מודיעין. פרטים להרשמה ותקנון התחרות יפרסמו [באתר המקצוע](#).

7. חידושים במקצוע

7.1 עדכונים

כחלק מעדכון תוכנית הלימודים ובחינות הבגרות יעשו שינויים במהלך שנת הלימודים תש"ף בתחום אוצר מילים ומבנה בחינת הבגרות לקראת שנת הלימודים תשפ"א. פרטים נוספים יימסרו לאחר ההחלטות שתתקבלנה בישיבת ועדת המקצוע.

7.2 פרויקט שגרירים צעירים ברשת

בעידן שבו פעילות ברשתות החברתיות משפיעה על דעת הקהל ויוצרת הדים תקשורתיים, עולה צורך להכשיר את בני הנוער להיות מנהיגים מובילים במערך ההסברה ובהתמודדות עם דיפלומטיה ציבורית ברשתות החברתיות.

אגף טכנולוגיות ומידע ומינהל חברה ונוער במשרד החינוך פיתחו תכנית ייחודית, בשיתוף גורמים העוסקים בתחום מנהיגות חברתית ודיפלומטיה ציבורית, להכשרת בני נוער לתחום זה.

התוכנית עומדת בדרישות התוכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית", בהיקף של 60 שעות.

פרטים באתר [מנהל חברה ונוער](#).